21. september 2015

INFOLEHT

Põlva Ühisgümnaasium

Number 1 (85)

Kõik, kõik on uus septembrikuus...

...

Septembrikuu on tähtis kuu:
siis aabits uus,
siis ranits uus,
uus vormipluus -
kõik, kõik on uus
septembrikuus.

/Olivia Saar/

See lõik Olivia Saare luuletusest "Üks tähtis kuu" saadab ilmselt paljusid õpilasi ja nende vanemaid iga aasta esimesel koolipäeval, olgu nad siis koolitee alustaja või jätkaja. 1. september jääb alati hinge kõditama oma ootusärevusega ja rõõmuga.

September on alati olnud hea aeg sümboolseks alguseks - uuteks ettevõtmisteks ja mõteteks, uute lubaduste andmiseks, parema poole püüdlemiseks.

Põlva Ühisgümnaasiumis alustas 2015/16. õppeaastat 626 õpilast. Nendest 38 oli see päris esimene koolipäev, sest just nii palju on Põlva ÜG 1.a ja 1.b klassides kooliteed alustanud õpilasi. Nende esimesel koolipäeval olid neile traditsiooniliselt abiks abituriendid, kes julgustasid ja juhatasid neid aktusele.

Avaaktusele kogunenud õpilaste ja õpetajate silmis oli näha rõõmu ja elevust. Soovime kõikidele lastele, vanematele ja õpetajatele stressivaba õppeaastat! Kuhjaga inimlikkust ja üksteise mõistmist!

Koolivaheajad 2015/2016. õa

- ***sügisvaheaeg*** *17. - 25. oktoober 2015*
- ***jõuluvaheaeg*** *23. dets 2015 - 10. jaan 2016*
- ***kevadvaheaeg*** *19. - 27. märts 2016*
- ***suvevaheaeg*** *4. juuni—31. august 2016. a.*

Reipalt koolipinki

4. septembri koolipäev oli Põlva valla ja ka paljudele teistele Põlva maakonna koolide õpilastele tavapärasest erinev.

Päev algas ühise rongkäiguga Põlva järve äärest, edasi liiguti läbi linna Intsikurmu, kus toimus tervisepäev „Reipalat koolipinki“.

Teel Intsikurmu tehti väike peatus Põlva politseijaoskonna juures, kus politseijaoskonna juht Helmer Hallik tervitas noori ning soovist turvalist kooliaastat.

Intsikurmus avas ürituse Põlva vallavanem Georg Pelisaar ning Põlvamaa Spordiliidu tervitussõnad andis edasi asepresident Taavi Nagel.

Lastel oli võimalik osa võtta põnevast orineteerumismängust, julgemad said osaleda zumba treeningul ning vaadata osavaid JJ-Street tantsijaid. Õpilased said hea ülevaate erinevatest huviringidest Põlvas, nt orienteerumisest, käsi-, võrk- ja jalgpallist, laskmisest. Kohal olid ka Rajaleidja keskuse sõbralikud esindajad, noortealgatusprojekti „Meediasüst“ eestvedajad ning kunstikooli võimalusi tutvustas Anne Prangel.

Päeva tipphetkeks kujunes „Eesti otsib superstaari“ finalisti Mikk Mäe kontsert.

Kogu ürituse tegi eriti nauditavaks suurepärane ilm ja loodame, et kooliaasta möödub sama reipalt ja rõõmsalt, kui see päev Intsikurmus.

Aitäh ürituse eestvedajatele ja korraldajatele!

Fotod Meediasüst FB lehelt ja Rauno Planken

Spordinädal Põlva Ühisgümnaasiumis

7.-13. septembril tähistati esmakordselt üle-euroopalist spordinädalat. Spordinädala eesmärgiks on tõsta elanikkonna liikumisharrastuse ja spordialast teadlikkust ning pakkuda võimalikult paljudele Eestimaa noortele toredaid ja positiivseid liikumisega seotud kogemusi.

Ka Põlva Ühisgümnaasium võttis spordinädala projektist osa. Seoses sellega toimusid mõningad muudatused kooli argipäevas. Et rõhutada sporti, siis asendasime koolikella tuntud spordimuusikaga. Spordinädalal rikastasime oma tunde väikese virgutusvõimlemisega. Tunni keskel hakkas mängima tuntud tantsumuusika, mille järgi pidid õpilased oma päeva reipamaks tantsima.

Teisipäeval toimus Lootospargi väljakul teatejooks. Ühes võistkonnas võistlesid korraga 1., 2., 3., 4. kuni 12. klassi õpilased. Võistkonda said kandideerida kõik soovijad. Kuna soovijaid oli rohkem kui võistkondade suurus ette nägi, otsustas lõpliku osavõtu loosiõnn. Rõõm oli kõrvalt jälgida abiturientide hoolitsevat suhtumist noorematesse võistluskaaslastesse.

Kolmapäeval tuli 1.-6. klassi õpilastel riietuda sinisesse, 7.-9.-klassi õpilastel musta ja 10.-12. klassi õpilastel valgesse. Kuna nädala logo oli „Terve Eesti eest!“, kirjutasime õpilastest teksti väljakule. Täname kõiki kohusetundlikke, kes riietusid vastavat värvi riietusse.

Neljapäeval toimusid Lootospargi väljakul maakonna koolinoorte jalgpalli võistlused. Meie kooli esindasid seitse võistkonda. Võiduga lõpetasid Põlva Ühisgümnaasiumi nii noormeeste kui ka neidude võistkonnad. II ja III koha saavutasid põhikooli võistkonnad.

Lisaks sportlikule tegevusele toimus ka plakati tegemine. Plakati valmistamine toimus terve nädala jooksul. Teemaks „Sport meie klassis“, mis tutvustaks klassi spordielu ja saavutusi. Valmisid huvitavad ja omanäolised plakatid, mis said ka tunnustuse.

Nädal kulges planeeritult. Tore, et õpilased tulid kõikide tegevustega hoogsalt kaasa. See omakorda näitas, et Põlva Ühisgümnaasiumis on sport populaarne ja au sees.

Õnnestumisele aitas kaasa ka ilus ilm. Päike ilmus välja just soovitul ajal. Täname sportlikku ilmataati!

Elina Martin, Ulvi Musting, Valeri Zlatin ja Aivar Haan
Põlva ÜG kehalise kasvatuse õpetajad

10.septembril toimunud Põlva maakonna koolide jalgpalli meistrivõistlustel saavutas Põlva Ühisgümnaasiumi tüdrukute võistkond 10.-12. klasside arvestuses I koha. Võistkonnas mängisid Hanna Lattik, Kristin Kukli, Reti Patrail, Ave-Lii Laas, Grete Sikk, Karolin Krikunov, Liisi Anete Mark, õpetaja Elina Martin.

6.-9. klasside tüdrukute võistkond saavutas II koha. Võistkonda kuulusid Teele Utsal, Laura Noormets, Karoli Villako, Kris-Ly Kannik, Keitlyn Metsmaa ja Katariina Kinnunen, Maarja Kongi, õpetaja Ulvi Musting.

Muljeid õpetajate suvelõpureisilt

Asjalikult:

Ventspils (saksa keeles *Windau*, eesti keeles *Vindavi*) on linn aastast 1378, mis asub Lätis Kurzemes Venta jõe suudmes. Ventspilsi sadamarajatised on muljetavaldavad, sadam ise on spetsialiseerunud nafta väljaveole. Ta on kaubakäibelt suurim sadam Lätis ja üks suuremaid Läänemerel.

Ventspils kuulus omal ajal Hansa Liitu.

Linna keskel asub ordulinnus, mida külastasime. Esimest korda mainitakse seda 1290. aastal. Ordu linnus Venta jõe suudmes kontrollis toona tähtsat kaubateed. 14. sajandiks kujunes lossi ümber ka linn, mille nimi Ventspils tähendabki „kindlus Vental“. Linnuse vanemad osad pärinevad 13. sajandist. 14. sajandil ehitati ordulinnus ümber kastelliks. Kastelliks nimetatakse linnusetüüpi, kus peamist kaitseülesannet täidab ristkülikukujuliselt paiknev ringmüür.

Liivi sõja järel sai Ventspilsi ordulinnuse endale Kuramaa hertsogiriik. Tegemist oli Poola-Leedu vasallriigiga Läti alal Daugavast lõunas, mis hõlmas koguni Ruhnu saart.

Esimeseks Kuramaa hertsogiks sai viimane Liivimaa ordu ordumeister **Gotthard Kettler**. Hertsogiriiki valitsesid kolm dünastiat: Kettlerid, Bironid ja Saksi dünastia.

Teistest Kuramaa valitsejatest edukam oli hertsog **Jacob Kettler** (1642–1682), keda iseloomustatakse väga ettevõtliku ning targa valitsejana. Ta rajas tugeva sõja- ja kaubalaevastikuga, arendas kaubavahetust ning diplomaatilist läbikäimist Euroopaga, edendas tööstust, rajas manufaktuure. Kuramaa muutus mõneks ajaks sedavõrd tugevaks mereriigiks, et omandas isegi kolooniaid. Aafrikas kuulus Kuramaa hertsogkonnale Gambia, kuhu asustati isegi lätlastest koloniste ja Tobago saar Lõuna-Ameerika rannikul. Kuramaa hertsogiriik eksisteeris kuni 1795. aastani, mil hertsog Karl Christian Joseph loobus hertsogitiitlist ja valitsejaks paluti Katariina II.

Algselt gooti stiilis linnusehoone ehitati aastal 1827 ümber ampiirstiilis. Ampiirstiil on Prantsuse ehituskunsti, dekoratsiooni, sisekujunduse ja moestiil umbes 1800–1830. See on klassitsismi erivorm, mis kujunes välja Prantsusmaal Napoleon I ajal. Ampiir oli esinduslik ja suursugune, matkides Rooma keisririigi aegset arhitektuuri, seda sageli ühendades Egiptuse kunsti motiividega Ampiirstiilile on iseloomulik tasapinnalisus ja selged, lihtsad kontuurjooned. 18. sajandil sai linnusest riiklik omand. Tänapäeval asub seal Ventspilsi muuseum.

Mait Kuusik
ajalooõpetaja

Vähem asjalikult:

Meie väljasõit algas esmaspäeval, 24. augustil kell 6.00 Edu keskuse juurest. Pooled meist toimetasid veel automaatpiloodil, sest nii vara ärgata oli väga traumeeriv igale veel suvelainel olevale õpetajale, aga me saime sellest üle. Oma osa andis selleks küpsetav augustipäike, püüdes heaks teha suvel puudu jäänut. Esimese päeva üheks sündmuseks oli kindlasti veinitalu külastus Lätimaal Sabiles. Sabile on klimaatiliselt mõnus soe oaas kõigile viljapuudele, sealhulgas ka viinamarjadele, mille kasvatamisel on sajanditepikkune traditsioon. Pakuti erinevaid kohapeal kasvanud viljadest valmistatud veine, sealhulgas ka kõrvitsaveini, lisandiks suitsutatud kitsejuust. Mõnigi, kel rohkem kogemusi koduste marjaveinidega, uuris pokaali nagu tiksuvat kellapommi. Kõigele vaatamata saime huvitavaid elamusi ja mõni pudel osteti koju kaasagi.

Järgmine oluline vaatamisväärsus oli uhke seitsme võlviga Kuldiga kivisild üle Venta jõe. Oma täies ilus avaneb see maakivi ja punase tellise meistriteos neile, kes viitsivad ette võtta jalutuskäigu üle jõe ja selle pervelt alla vaateplatvormidele. Meie viitsisime!

Lõunaks jõudsime Ventspilsi. Oli ka viimane aeg jalgu sirutada ja selleks avanes võluv võimalus: kes soovis, tegi vaikse jalutuskäigu mööda pikalt merre kulgevat tuletorniga lõppevat muuli, kes otsustas suve hilist saabumist tähistada suplusega jäisevõitu merevees, kes nautis niisama rannal jalutamist ja puhkamist. Õhkkond linnas oli leebe ja rahulik, merelt puhuv tuul vabandas välja päeva palavuse. Veidi toibunutena saime hakata linna lähemalt vaatama. Tänavad olid piinlikult puhtad, sillutatud, taimedega ümbritsetud ja peaaegu inimtühjad. Rohkesti leidus väikesi pargialasid, purskkaeve, kunstipäraseid lillepeenraid, ka kompositsioone, mis aasta-aastalt samal moel üles ehitatakse. Tegime koos mõnusa laevasõidu mööda Venta jõge, mille mõlemad kaldad on küll sadamaehitistega kaetud.

Ööbisime Džintars Jura nimelises hotellis, mis oli päris kenasti kõpitsetud tõenäoliselt endisaegne võõrastemaja. Õhtusöök oli toitev ja rikkalik, samuti hommikueine. Natuke murelikuks tegi söögitoa akvaariumis elav kilpkonn. Meie laudkonna arvates oli tal liiga vähe ruumi kuival olemiseks, aga ega me kõik ole ka mingid „puukallistajad“ ja ei pruugi asjadest õigesti aru saada. Esialgne plaan kilpkonn varastada luhtus just taoliste kõhkluste tõttu. Kuidas kellelgi öö möödus, täpselt ei tea, aga hommikuks olid kõik kenasti bussis. Mina ise ärkasin kella kuue paiku ja peagi kostus kõrvu meloodia „Puhu tuul ja tõuka paati“. Esialgu pidasin seda lihtsalt Läti-luuluks, aga kui ettevaatlikul uurimisel selgus, et ka Peeter oli

midagi taolist kuulnud, rahunesin. Giid teadis hiljem selgitada, et seda häält teeb turuplatsil asuva ajanäitaja kellamäng.

Järgmise päeva hommik kulus turul ja lähimates poodides jalutamisele. Seejärel külastasime Ventspilsi laste loomemaja. Kaunis 20. sajandi alguse (1912) ehitis (nõukogudeaegne ohvitseride maja, varem ühistuhoone) oli kümmekond aastat tagasi Euroopa rahadega restaureeritud ning ümber ehitatud ja antud laste käsutusse. Üheks maja tõmbenumbriks oli observatoorium, kus saime vaadata päikest lähemalt kui muidu. Päikese lähemale toomine ei olnud hea mõte. Saime maja katusel kõvasti praadida, aga muidu oli tore. Majas toimuv näitas omavalitsuse hoolivat suhtumist oma lastesse: tegutses 56 erinevat huviringi 125 grupiga.

Juhendajate palk oli aga erakordselt niru: veidi üle miinimumpalga (360 eurot). Millegipärast on riigikorrast olenemata vähemalt Baltimaades seis sama: töö inimestega ei vääri materiaalset tunnustust. Me ei kurtnud seekord lätlastele oma raske elu üle, vaid olime üsna tasa.

Piiskopilossi ekskursioon oli lõpusirge üritus, mõnedki meist seda enam välja ei vedanud, sest soovisid enne tassikest kohvi. Kahjuks oli teenindus piiskopilossi restoranis suhteliselt vaevaline, seetõttu jäigi ring majas tegemata. Samas saime meeldejääva elamuse kaunilt serveeritud jäätisest, kookidest ja maasikasupist (mida me küll ei tellinud, aga ära ikka sõime!). Jälle põhjust tulevikus Ventspilsi külastada! Juba oligi aeg tagasiteed alustada.

Riias tegime veel peatuse Alfa kaubanduskeskuses, millega tutvumiseks oleks vaja tervet päeva. Vilunumad poehundid suutsid siiski leida üles õiged kauplused ja kaasa tuua mõne toreda ostu. Samuti saime aega kehakinnituseks. Seejärel algas sõit kodu poole peatusega Valmieras, kus kohvihoolikud said viimast korda tankida.

Suur tänu Jaak Kepile, kes võttis vaevaks toreda suvelõpureisi korraldamise. Tore oli näha oma kaasvõitlejaid muretute ja pingevabadena. Jaksu meile kõigile uueks õppeaastaks!

Maia Punak
Eesti keele ja kirjanduse õpetaja
Fotod: Raina Uibo

Globe laager ehk põnevad päevad Nelijärvel

Rutt ja Laura

Väljasõit GLOBE suvelaagrisse Nelijärvele algas 3. augustil 8:45 Põlva Konsumi parklast. Jah, sinna, kus Laura ja Rutt õpetaja Inga Tiivojaga eelmisel aastalgi käisid. Nelijärvele kohale jõudsime umbes kella 11 ajal.

Võrreldes eelmise aastaga oli see aasta põnevam, sest laager oli rahvusvaheline. Omavaheliseks suhtluskeeleks oli inglise keel, eesti keel ja vene keel, kuid kõik loengud olid alati inglise keeles. Lapsi oli laagrisse tulnud kõikjalt Eesti koolidest, Lätist, Leedust, Soomest, Venemaalt ja Ukrainast.

Esimesel päeval oli registreerimine, saime kätte oma laagrisärgid, toimus laagri pidulik avamine Ameerika suursaadiku Jeff Levine'i ja haridusministri Jürgen Ligi poolt.

Õhtul oli kultuuriõhtu, kus erinevate maade delegatsioonid juhatasid mõnda enda rahvale omast mängu-tantsu. Õhtu oli väga lustlik, nägime ka palju tuttavaid, kellega oli vaja kõigest vahepeal juhtunust jutustada.

Teisel päeval olid õppesessioonid – uute oskuste õppimine ja vanade meeldetuletamine. Meie käisime veekeemias ja astronoomias. Peale lõunasööki rääkis Tony Murphy (GLOBE programmi juht Ameerikast) Globe arengust. Samas vabal ajal tutvusime ka oma grupiga. Peale lõunat olid GLOBE mängud, kus pidi tegema koostööd grupiga. Mängud on alati põnevad ja lustlikud, kus tuleb lahendada erinevaid ülesandeid nutikalt. Näiteks nööri pikkuse leidmine kehaosade abil, kusjuures nöör on keritud ümber erinevate puude, mis asuvad üksteisest eemal; kõige

Kaunis Neljärve puhkekeskus

happelisema lahuse saamine looduslike vahenditega jne. Rutil grupiga ei vedanud, sest mõned poisid tema grupist tegid sohki ja terve grupp sai sellepärast disklafi. Pärast mänge oli esitlus satelliitidest. Kui õhtusöök oli söödud siis hakkasime harjutama rollimängudeks. Selle aasta rollimängude teema oli „20 aastat GLOBE-i Eestis". Iga rühm sai loosiga endale žanri, millises võtmes teemat lavastada. Järgmine õhtu, kui rollimängud ettekanti oli nalja palju, sest lahendused olid väga vahvad ja naljakad.

Teisel laagriõhtul sai Sven-Erik Ennoga koos teleskoobiga tähti ning kuu kraatreid vaadata.

Veekeemia

Atmosfääri tund

Kolmandal päeval toimus ekspeditsioon, kus rühmad käisid juhendajatega erinevatel õppekäikudel. Pärast tuli teha ettekanne ja see hiljem kogu laagri ees esitada. Nii sai huvitavat kuulda kõigest, mis ümbrusega seotud, nii taimede, loomastiku, pinnase ja vee kohta.

Õhtu lõppes diskoga. Järgmisel päeval olime sellepärast ka pisut väsinud, sest disko sai läbi öösel kell kaks.

Neljas päev oligi kokkuvõtete ja hüvastijätu päev. Natuke rõõmu ja natuke kurbust, et laager jälle möödas ja sõpradest lahku minna tuleb.

GLOBE laager on selline tore koht, kes seda korra kogenud tahab uuel suvel sinna jälle minna. Seega ootame uut suve!

Laura Koitsaar ja Rutt Kahre koos õpetaja Inga Tiivojaga

PÕLVA ÜHISGÜMNAASIUMI

65. aastapäeva tähistamine ja vilistlaste kokkutulek toimub 17. oktoobril 2015

Kava:

- Kell 10 Sportmängud praeguste õpilaste ja vilistlaste vahel
- Kell 12 Mälestusteenistus kirikus
- Kell 15 Kooli 65. aastapäeva kontsert-aktus Põlva Kultuuri– ja Huvikeskuse teatrisaalis
- Kell 19 Õhtune koosviibimine
  - lendude kohtumised klassides
  - lendude fotografeerimine
  - muusikalist meelelahutust pakuvad ansambel **2 Quick Start, Karmid Torud,** diskor ja üllatusesinejad. Avatud „vaba lava“ (huvilistel eelnevalt ühendust võtta Peeter Änilasega peeter@polvayg.edu.ee või tel 528 6118)
  - avatud puhvetid

Täpsem ajakava erinevate tegevuste kohta lisatakse jooksvalt Põlva ÜG kodulehele (www.polvayg.edu.ee)!

Õpilasesinduse valimised

Uus õppeaasta on hoo sisse saanud ning aeg on valmistuda ka uuteks Põlva ÜG õpilasesinduse valimisteks, mis toimuvad juba **29. septembril**.

Kandideerima on oodatud kõik **7.-12. klasside** aktiivsed õpilased.

Õpilasesindusse kandideerimise avalduse saab huvijuhi ruumist (B-35), täidetud avaldused tuli tagastada hiljemalt **18. septembril**.

Kandidaatide valimiskampaania algab **21. septembril ja kestab 25. septembrini.**

Õpilasesinduse ülekoolilised valimised toimuvad **29. septembril**.

Head kandideerimist ja põnevat kampaanianädalat kõigile!

Annika Ladva

Huvijuht

TULE PARIMATE SEKKA!

Põlva Ühisgümnaasiumi õpilasesinduse EHK

PÜG ÕE VALIMISED

14. - 18. SEPTEMBER AVALDUSTE ESITAMINE HUVIJUHILE KABINETIS B-35

21. -25. SEPTEMBER ÕE KANDITAATIDE VALIMISKAMPAANIA

29. SEPTEMBER ÕE ÜLEKOOLILISED VALIMISED

KÕIK ON TERETULNUD!